

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9Ps/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720202501
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720202501.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom v právnej veci: Z.. W. S., narodený 26.06.XXXX, trvale bytom J., X. XXXX/XX, t. č. umiestnený v D. Y.. J., Q..K., R. XXX/X, J., zastúpený procesnou opatrovníčkou Z.. Y. S., narodenou XX.XX.XXXX, trvale bytom R., F. XXXX/XX, o návrhu R. S., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom R., M. F. XXXX/X, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Martin, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

Obmedzuje spôsobilosť na právne úkony Z.. W.G. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., I.. X. Č.. XX, t.č. D. Y. J., ul. R. XXX/X, J..

Rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony súd vymedzuje nasledovne:

Z.. W. S., nar. XX.XX.XXXX nie je spôsobilýna:

- nakladanie s finančnými prostriedkami,
- právne úkony majetkovoprávnej povahy,
- uzatváranie kúpnych zmlúv, spotrebiteľských zmlúv, zmlúv o pôžičke, darovacích zmlúv alebo akýchkoľvek iných zmlúv majetkovoprávnej povahy,
- nakladanie s vlastným majetkom,
- rozhodovanie o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovanie o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovanie o poskytovaní sociálnych služieb alebo pomoci,
- doručovanie alebo preberanie písomností,
- na právne úkony vo vzťahu k orgánom verejnej správy a verejnej moci.

Za opatrovníka ustanovuje Z.. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., I.. F. XXXX/XX.

Opatrovník ako zákonný zástupca osoby, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, je oprávnený a povinný zastupovať Z.. W. S. pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilý, spravovať jeho majetok v bežných veciach. Vo všetkých ostatných veciach je potrebné schválenie súdu.

Opatrovník je povinný riadne a v najlepšom záujme Z.. W. S. vykonávať svoje povinnosti a dbať na pokyny súdu.

Opatrovník je povinný každoročne predložiť súdu vyúčtovanie o správe majetku a o zdravotnom stave Z.. W. S. vždy do 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka a po skončení funkcie opatrovníka je povinný predložiť záverečný účet zo správy jeho majetku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
Náhradu trov konania štátu nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ podal dňa XX.XX.XXXX na Okresný súd Martin návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony svojho brata. Návrh odôvodnil tým, že jeho brat trpí vaskulárnou demenciou s paranoidným syndrómom a tranzitórnymi amentnými stavmi. Žije sám je bezdetný. Dňa XX.J. XXXX bol hospitalizovaný v Univerzitnej nemocnici Martin na R. X. H. a UNM. Následne dňa XX. J. XXXX bol premiestnený do R. S. T. Y.. Padli žiadosť na umiestnenie v domove sociálnych služieb v J., ale brat nie je vzhľadom na svoj zdravotný stav schopný riešiť administratívne a právne úkony s tým súvisiace. Navrhovateľ je jeho najbližší príbuzný, ale žije s rodinou v R.. Rád by mu zabezpečil zdravotnú a sociálnu starostlivosť, čo je potrebné riešiť veľmi operatívne. Taktiež bude nutné doriešiť platbu spomínanej zdravotnej starostlivosti. Keďže bratom dôchodok nie je dostačujúci, je navrhovateľ ochotný potrebný finančný rozdiel na mesačné splátky danému DSS pokryť. Ale vznikajú aj ďalšie náklady súvisiace s jeho bytom a energiami. Najlepšie by bolo bratov byt predať a z daných financií následne hradiť všetky potrebné zdravotné a sociálne úkony. Ak by nebolo v štátnom zariadení DSS miesto dostal by sa len na zoznam čakatel'ov, bude navrhovateľ nútený umiestniť ho do súkromného zariadenia, kde budú aj vyššie náklady.

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby súd vydal rozsudok na zbavenie spôsobilosti na právne úkony Z.. W. S. tak, aby navrhovateľ ako jeho najbližší príbuzný mohol v jeho mene vybavovať všetky potrebné administratívne a právne úkony, úkony súvisiace s predajom bytu a následným nakladaním s finančnými prostriedkami z daného predaja za účelom platenia všetkých zdravotných a sociálnych služieb potrebných pre jeho brata. Ako prílohu priložil lekársku správu z R. X. H. a UNM.

2. Súd uznesením č. k. 9Ps/10/2020 - 18 zo dňa 21.07.2020 právoplatným a vykonateľným dňa 22.08.2020, ustanovil Z.. W. S. Z.. Y. S. za procesnú opatrovníčku v tomto konaní, ktorá súhlasila s ustanovením.

3. Uznesením č. k. 9Ps/10/2020 - 32 zo dňa 18.09.2020, právoplatným dňa 25.09.2020 v konaní ustanovil znalca MUDr. Y. X. z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) a Sexuológia, s miestom výkonu činnosti Ž., D. Č.. XX/XXX, za účelom vyhotovenia znaleckého posudku, ktorý bol súdu doručený 03.12.2020 aj s vyúčtovaním znaleckej odmeny.

4. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX boli prítomní navrhovateľ, procesná opatrovníčka, znalec a prokurátorka. Z.. W. S. sa na pojednávaní nezúčastnil, predvolanie mu bolo doručené riadnym spôsobom. Nežiadal o odročenie pojednávania. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti Z.. W. S..

5. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom znalca, navrhovateľky, procesnej opatrovníčky a prokurátorky okresnej prokuratúry
- prepúšťacou správou R. X. H. a UNM zo dňa 27.05.2020
- konziliárnou správou pre R. X. D. zo dňa 12.05.2020
- znaleckým posudkom MUDr. Y. X. č. XXX/XXXX
- zápisnicou napísanou pri vzhliadnutí osoby v D. Y.. J., Q..K.., zo dňa 25.02.021

a zistil tento skutkový stav:

6. V konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa súd oboznámil so znaleckým posudkom č. XXX/XXXX vyhotoveným MUDr. Y. X. dňa XX.XX.XXXX. Na základe znaleckého vyšetrenia a štúdia spisového materiálu a zdravotnej dokumentácia uviedol, že u vyšetrovaného Z.. W. S. zistil vážnu duševnú poruchu v pravom slova zmysle - tzv. vaskulárnu demenciu stredne ťažkého stupňa, ktorej podkladom je poškodenie mozgu následkom zužovania mozgových ciev. Táto porucha sa u neho prejavuje globálnym narušením všetkých psychických funkcií, následkom čoho nie je schopný

samostatnej existencie a je odkázaný na trvalú, 24 hodinovú opatrovateľskú starostlivosť druhých osôb. Duševná porucha u vyšetrovaného má trvalý charakter a má zásadne nepriaznivý dosah na jeho schopnosť robiť právne úkony. Vo vzťahu k vykonávaniu právnych úkonov nie je schopný posúdiť a ovládať svoje konanie, nie je schopný nakladať s finančnými prostriedkami, zaobstarávať si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci. U vyšetrovaného znalec nezistil nadmerné požívanie alkoholických nápojov, omamných prostriedkov alebo jedov. Menovaného nie je možné účelne vypočuť a nie je mu možné účelne doručovať písomnosti. Následkom duševnej poruchy nie je schopný vystupovať pred štátnymi orgánmi, vybavovať svoje osobné a úradné záležitosti, vrátane preberania doporučených zásielok, hospodáriť s financiami a nakladať s majetkom, dávať informované súhlasy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, vykonávať právne úkony potrebné pre umiestnenie a zotrvanie v zariadení sociálnej starostlivosti.

7. Znalec na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX uviedol, že od vypracovania znaleckého posudku z D. XXXX mu nie sú známe žiadne nové skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné znalecký posudok zmeniť alebo doplniť, ale vzhľadom k zistenému stavu u vyšetrovaného, nie je možné takéto skutočnosti predpokladať, žeby mohli nastať. Znalec sa vyjadril, že u vyšetrovaného zistil duševnú poruchu, ktorá je trvalá, ktorá je veľmi vážna a následkom tejto duševnej poruchy nie je schopný samostatne existovať a je odkázaný na trvalú 24 hodinovú opatrovateľskú starostlivosť, čomu vlastne zodpovedá aj reálny stav, že je umiestnený v zariadení sociálnej starostlivosti. Jedná sa o stredne ťažkú demenciu pri cievnom poškodení mozgu. Je to stav trvalý, neliečiteľný, do budúcnosti sa môže predpokladať len zhoršenie. Následkom tejto poruchy teda nie je schopný vykonávať právne úkony. Súdu navrhol obmedziť ho na právne úkony v širokom rozsahu, jedna na úradné záležitosti, hospodárenie s financiami, majetkovoprávne úkony, na úkony súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a s poskytovaním sociálnej starostlivosti. Z.. W. S. nie je možné účelne vypočuť ani mu účelne doručovať písomnosti. Je možné ho formálne vzhliadnuť.

8. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá. Stotožňuje sa so závermi znaleckého dokazovania. Navrhol, aby opatrovníčkou bola jeho dcéra, teda v súčasnosti procesná opatrovníčka.

9. Procesná opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že sa pripája k predmetnému návrhu, súhlasí so závermi znaleckého dokazovania a súhlasí, aby bola ustanovená za opatrovníčku.

10. Prokurátorka okresnej prokuratúry sa na pojednávaní vyjadrila, že súhlasí s obmedzením spôsobilosti na právne úkony Z.. W. S., stotožňuje sa so závermi znaleckého dokazovania a odporučuje, resp. súhlasí, aby za opatrovníčku bola ustanovená neeter menovaného Z.. S.Y..

XX. Z.. W. S. sa nezúčastnil pojednávania, nakoľko znalec neodporučil jeho účasť na pojednávaní a výsluch. Súd pristúpil preto k vzhliadnutiu menovaného v D. Y.. J., Q..K.., v zmysle § 243 ods. 2 CMP, ktoré bolo vykonané dňa XX.XX.XXXX.

12. Zo záveru prepúšťacej správy R. X. H. a UNM zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že menovaný trpí vaskulárnou demenciou s paranoidným syndrómom a tranzitórnymi amentnými stavmi. Vzhľadom k základnej diagnóze demencie, pacientovej nesebestačnosti a nepriaznivej sociálnej situácii pacienta po konzultácii s príbuznými pacienta mu psychiatrická klinika vybavila umiestnenie v DSS. V zlepšenom stave po dohovore s primárom R. S. Y. bol pacient preložený za účelom ďalšej liečby do tejto liečebne.

13. Zo záveru konziliárnej správy R. X. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že u menovaného ide o demenciu, t. č. pravdepodobne zodpovedajúcej úrovni stredného stupňa. V popredí sú poruchy myslenia - paranoidno-perzekučné bludné interpretácie, kvalitatívne poruchy vnímania, behaviorálne zmeny a zmeny emotivity pod vplyvom bludných obsahov myslenia.

14. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

15. Podľa § 27 ods. 2, 3 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

16. Podľa § 28 OZ, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

17. Podľa § 243 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

18. Podľa § 243 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne.

19. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

20. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

21. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

22. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

23. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

24. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd jednoznačne k záveru, že vyšetrovaný Z.. W. S. trpí duševnou chorobou, ktorá nie je len prechodného charakteru, v dôsledku čoho nie je schopný robiť žiadne právne úkony ani zabezpečovať si bežné potreby a postarať o svoje osobné veci, preto ho súd obmedzil spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý na nakladanie s finančnými prostriedkami, na právne úkony majetkovoprávnej povahy, uzatváranie kúpnych zmlúv, spotrebiteľských zmlúv, zmlúv o pôžičke, darovacích zmlúv alebo akýchkoľvek iných zmlúv majetkovoprávnej povahy, nakladanie s vlastným majetkom, rozhodovanie o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, rozhodovanie o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti, rozhodovanie o poskytovaní sociálnych služieb alebo pomoci, preberanie a doručovanie písomností a na právne úkony vo vzťahu k orgánom verejnej správy a verejnej moci. Uvedené mal súd jednoznačne preukázané prioritne zo záverov znaleckého dokazovania nariadenom v tomto konaní a z výsluchu znalca, ale aj z predložených listinných dôkazov.

Z.. W. S.Á. vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopný uzatvárať akékoľvek zmluvy, keďže si dôsledkom svojho ochorenia neuvedomuje závažnosť ich následkov. Nedokáže posúdiť následky svojho konania, je preto viac ako vhodné zastupovať ho pri kontakte s orgánmi verejnej správy a verejnej moci, ako aj vo vzťahu k tretím osobám. Súd považoval za potrebné obmedziť jeho spôsobilosť aj na zastupovanie pri úkonoch týkajúcich sa poskytovania zdravotnej starostlivosti a poskytovania sociálnych služieb a pomoci, keďže nie je schopný samostatne konať a je odkázaný na pomoc okolia, na trvalú 24-hodinú opatrovateľskú starostlivosť. V dôsledku svojho konania, ktoré si neuvedomuje z dôvodu svojho ochorenia, sa ľahko môže dostať do nebezpečenstva prípadného zneužitia inými osobami exekúcií, či strate svojho majetku. V súčasnosti pri obmedzení ide o ochranu majetku menovaného, ako aj o ochranu jeho samotného. Jeho zdravotný stav sa do budúcnosti nebude zlepšovať. Všetky tieto skutočnosti pre súd znamenali, že je v najlepšom záujme Z.. W. S.Y., aby bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony.

27. Súd za opatrovníka osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony ustanovil Z.. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko mal za to, že je to jeho blízka osoba, ktorá bude vykonávať funkciu opatrovníka v jeho najlepšom záujme. Jej otec, brat Z.. W. S. a súčasne aj navrhovateľ síce v návrhu žiadal, aby ho súd ustanovil za opatrovníka bratovi, avšak na pojednávaní prehodnotil svoj postoj a navrhol, aby bola ustanovená za opatrovníka jeho dcéra, neter Z.. W. S.. Súd ako aj ostatní zúčastnení na pojednávaní s ustanovením menovanej za opatrovníčku súhlasili.

28. Súd štátu nepriznal náhradu trov konania, keďže ich v zmysle § 251 ods. 1 CMP platí.

29. O trovách konania ostatných účastníkov súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.